



Norges vassdrags- og energidirektorat
Postboks 5091 Majorstua
0301 OSLO

Saksbehandler, innvalgstelefon

Andreas Riis Fossnes, 33371209

Uttalelse - høring av søknad - Lede AS - Frier transformatorstasjon - tilhørende 132 kV luftledning til Herum - Bamble - konsesjon

Vi viser til oversendelse fra Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) datert 12.11.2025, med utsatt uttalefrist til 16.01.2026.

Saken gjelder

Saken gjelder høring av konsesjonssøknad og konsekvensutredning for bygging og drift av Frier transformatorstasjon med tilhørende 5,5 km lang 132 kV ledning mellom Frier og Herum og omlegging av eksisterende ledningstraseer fra Brevik og Bolvik inn til Rafnes i Bamble kommune. Søknaden omfatter i tillegg etablering av midlertidige anleggsveier, riggområder og områder for mellomlagring.

Det er gjennomført en konsekvensutredning for temaene klima, friluftsliv, landskap, kulturmiljø, naturmangfold og vannmiljø. Utredningene vurderer to alternativer for ledningstraseene: alternativ 0, som er en allerede konsesjonsgitt trasé med én ledning, og alternativ 1, som er en utvidet trasé med to ledninger.

Rollen til Statsforvalterens fagavdelinger

Statsforvalteren skal med hjemmel i energiloven § 2-2 få uttale seg til konsesjonssaker. Fagavdelingene skal se til at planer ikke er i strid med nasjonale og viktige regionale interesser innen miljøvern, klima, landbruk, samfunnssikkerhet, folkehelse, barn og unges interesser og gravplasser.

Statsforvalteren ved fagavdelingene kan fremme innsigelse til en plan, dersom den er i strid med nasjonale eller viktige regionale interesser vi er satt til å ivareta, jf. energiloven § 2-2 og plan- og bygningsloven § 5-4.



Fagavdelingenes vurderinger

Naturmangfold

Naturtyper og arter

Konsekvensutredningen viser at alternativ 1 vil ha stor negativ påvirkning på naturmangfoldet. Områdene er kartlagt etter NiN-metodikken, og det finnes flere naturtyper og arter av nasjonal verdi langs traséene slik at omsøkte tiltak vil komme i direkte konflikt med disse forekomstene. Det kommer frem i konsekvensutredningen at de registrerte naturtypene allerede er påvirket av allerede konsesjonsgitt alternativ 0, og vi ber om at det stilles konsesjonsvilkår for å unngå ytterligere påvirkning der det lar seg gjøre.

Det planlegges et ryddebelte på opptil 60 meter, og vi understreker at unntak fra full rydding bør vurderes i detaljprosjekteringen for å redusere inngrep i verdifulle naturmiljøer, og master bør ikke plasseres der slike forekomster er registrert. Naturverdier som for eksempel ligger i områder der terrengforhold som skråninger og dalsøkk gjør det mulig uten å kompromittere sikkerhetssonene, bør bevares. Dette må sikres gjennom konsesjonsvilkår som også omfatter fremtidige kontrakter for drift og skjøtsel.

Fugleliv

Tiltaksområdet og influensområdet berører leveområder for rovfugl og storfugl. Det er observert flere forekomster av rovfuglarter i influensområdet, og vi mener at tiltak for å redusere kollisjonsrisiko er nødvendige. Vi fraråder etablering av nye lange luftledninger i slike områder uten at det monteres fugleavvisere, og anbefaler at traséen følger eksisterende infrastruktur der det er mulig.

Vi støtter anbefalingen om supplerende kartlegging av rovfugl og ugler før anleggsstart, og mener det bør settes konsesjonsvilkår om montering av fugleavvisere der linjene krysser leiklokaliteter for storfugl eller går mellom høydedrag og vassdrag. Vi ser positivt på at en eksisterende ledning fjernes, og anbefaler at områdene tilrettelegges for naturlig revegetering.

Støy og forstyrrelser i anleggsfasen kan påvirke hekkende fugl, og vi ber om at dette vurderes nærmere i konsesjonssøknaden. Det bør settes konsesjonsvilkår om at støyende anleggsarbeid ikke skal foregå i hekketiden.

Støy

Vi forutsetter at *Retningslinje for behandling av støy i arealplanlegging* (T-1442/2021) legges til grunn for arbeidet og at hensynet til støy blir tilfredsstillende utredet og ivaretatt i henhold til retningslinjen. Dette gjelder både ved planlegging av ny støyfølsom bebyggelse, og ved tilrettelegging for ny støyende virksomhet. Støy i anleggsfasen må også ivaretas.

Vassdrag og vannmiljø

Tiltaksområdet berører enkelte vassdrag og vannforekomster. Vi minner om vannforskriften §§ 4, 5 og 12, samt målene i den regionale vannforvaltningsplanen. Vannforekomster skal beskyttes mot forringelse, forbedres og gjenopprettes med sikte på minst god økologisk og god kjemisk tilstand.

Det må unngås at tiltakene har negativ påvirkning på vannforekomstene, for eksempel gjennom avrenning, forurensning eller fysisk påvirkning. Anleggsarbeid, både ved etablering av nye tiltak og sanering av eksisterende ledningstraseer og transformatorstasjoner, kan medføre utfordringer som avrenning av forurenset overflatevann, partikkelutslipp og akutte utslipp ved uhell. Økt avrenning



som følge av fjerning av vegetasjon er også et relevant tema, og det må gjøres vurderinger knyttet til dette.

Vi registrerer at det skal gjennomføres rutinemessige prøvetakinger av bekken østover fra Heitjenn. Vi støtter dette og mener det bør stilles som konsesjonsvilkår.

Vi minner om plikten til å bevare kantvegetasjon langs vassdrag, jf. vannressursloven § 11 og punkt 3.14 i revidert rundskriv T-2/16. Vi viser også til Miljødirektoratets veileder *Vannmiljø i arealplanlegging*. Videre merker vi oss at inngrep i bekker og myrområder skal begrenses i detaljprosjekteringen av transformatorstasjonen, og minner om at slike inngrep krever særskilt tillatelse etter vannressursloven og forskrift om fysiske tiltak i vassdrag.

Landskap

Tiltaket vil påvirke landskapsbildet i området gjennom etablering av master og ledninger. I konsekvensutredningen for temaet landskap fremheves behovet for en bevisst behandling av vegetasjonen langs ledningen, blant annet gjennom skjøtselsplaner for rydding og avtaler med skogeiere. Vi mener dette er et viktig skadebegrensende tiltak, og at det bør stilles konsesjonsvilkår som sikrer at hensynet til landskapet ivaretas i slike kontrakter.

Friluftsliv

Store deler av tiltaksområdet og influensområdet ligger i områder som er kartlagt som svært viktige friluftsområder. Konsekvensutredningen viser at tiltaket vil begrense tilgangen til disse områdene noe i anleggsfasen.

Vi minner om at allmennhetens tilgang til viktige friluftsområder må sikres, inkludert områder langs sjø og vassdrag, stier og løyper. Ferdselsårer med nasjonal eller vesentlig regional betydning for friluftsliv må ivaretas, jf. punkt 3.12 i revidert rundskriv T-2/16.

Med hilsen

Lene Ottersen (e.f.)
fungerende plansjef

Andreas Riis Fossnes
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:

Bamble kommune	Postboks 80	3993	LANGESUND
LEDE AS	Postboks 80	3901	PORSGRUNN
Telemark fylkeskommune	Postboks 2844	3702	SKIEN
Statens vegvesen - Transport og samfunn	Postboks 1010 Nordre Ål	2605	LILLEHAMMER
Mattilsynet	Postboks 383	2381	BRUMUNDDAL